

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

(स्थानीय तह समन्वय शाखा)

पत्र संख्या: २०७५।७६

चलानी नं. ६२०

मिति: २०७५।१।१९

विषय: राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना निर्धारण गर्ने सम्बन्धमा ।

श्री स्थानीय तहहरू (सबै)

यस मन्त्रालयको योजना तथा अनुगमन शाखाको प.सं. २०७५।०७६ च.नं. ५०६ मिति २०७५।१।१२ को पत्रसाथ संलग्न गरी पठाइएको राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना निर्धारण गर्ने मापदण्ड, २०७५ प्राप्त भएकै होला । उक्त मापदण्डको दफा ४ (घ) बमोजिम स्थानीय तहबाट राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको रुपमा कार्यान्वयन हुने भनी निर्णय भएका आयोजनाहरू तपसील बमोजिमको प्रकृया पुरा गरी प्राप्त हुन भई आएमा प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको रुपमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयका सिफारिस गरिने व्यहोरा मिति २०७६।१।१२ को नेपाल सरकार (सचिवस्तर) को निर्णयानुसार अनुरोध छ ।

(पुनश्च: राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना निर्धारण गर्ने मापदण्ड, २०७५ यसैसाथ संलग्न समेत गरिएको छ ।)

तपसील:

- १ स्थानीय तहको प्रशासकीय भवन, फोहरमैला व्यवस्थापन र स्थानीय तहको परिचयसंग जोडिएको गौरबको आयोजनालाई मात्र प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको रुपमा सिफारिस गरिनेछ ।
- २ सम्बन्धित स्थानीय तहको सभाबाट निर्णय भएको हुनुपर्नेछ ।
- ३ आयोजना कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन भएको वा बजेट विनियोजनको प्रतिबद्धता रहेको हुनुपर्नेछ ।
- ४ जग्गाको नक्सांकन सहितको विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार भई संलग्न गरिएको हुनुपर्नेछ ।
- ५ आयोजनाको वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण सम्पन्न भई आयोजना कार्यान्वयन गर्न सकिने भनी प्रतिवेदन प्राप्त भएको हुनुपर्नेछ ।
- ६ प्रशासकीय भवन निर्माणका लागि नेपाल सरकारले तोकेको केन्द्रभित्र हुनुपर्ने र नेपाल सरकारले तोके बमोजिमको क्षेत्रफल हुनुपर्नेछ ।
- ७ सम्बन्धित जिल्लाको डिभिजन वन कार्यालयको सिफारिस र सामुदायिक वनको क्षेत्रभित्र पर्ने अवस्थामा सम्बन्धित सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिको सहमति हुनुपर्नेछ ।
- ८ आयोजनालाई राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको रुपमा सिफारिस गरिदिन सम्बन्धित प्रदेशको मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय मार्फत प्राप्त भएको हुनुपर्नेछ ।

बोधार्थ:

श्री सूचना प्रविधि शाखा: यस पत्रलाई मन्त्रालयको web site मा upload गरिदिनुहुन अनुरोध छ ।

केशवराज पाुर्धे
शाखा अधिकृत

राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना निर्धारण गर्ने मापदण्ड, २०७५

मिति: २०७५.११/०९

वन ऐन, २०४९; वन नियमावली, २०५१ र राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त योजनाको लागि राष्ट्रिय वन क्षेत्र प्रयोग गर्नेसम्बन्धी कार्यविधि, २०७४ को प्रयोजनको लागि सामाजिक एवम् भौतिक पूर्वाधार आयोजनाहरूको छनौट एवम् कार्यान्वयन कार्यलाई सहज, समयबद्ध र प्रभावकारी बनाउन राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त निर्धारण गर्ने कार्यको लागि यो मापदण्ड तयार गरी जारी गरिएको छ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: यस मापदण्डको नाम "राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना निर्धारण गर्ने मापदण्ड २०७५" रहेको छ।

(२) यो मापदण्ड तुरुन्त प्रारम्भ हुनेछ।

२. परिभाषा: बिषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस मापदण्डमा राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना भन्नाले सरकारी, निजी वा सार्वजनिक निर्जी साझेदारीमा संचालन हुने आयोजनालाई सम्झनु पर्दछ।

३. राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना हुन पुग्नुपर्ने न्यूनतम मापदण्ड: कुनै आयोजना राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त भनी निर्धारण गर्नुपर्ने भएमा आयोजना छनौट हुनासाथ कार्यान्वयनमा जानु भन्दा अगाडि तपसील अनुसारको मापदण्ड पुगेको हुनुपर्नेछ:

(क) विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयार भएको।

(ख) श्रान्त लगानी सुनिश्चितता भएको प्रमाण।

(ग) चासु आवधिक योजनाले राष्ट्रिय प्राथमिकता निर्धारण गरेको क्षेत्रभित्र परेको अवस्था।

(घ) आयोजनाको वातावरणीय प्रभाव मुल्याङ्कन वा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण सम्पन्न भएको।

(ङ) सम्बन्धित मन्त्रालयको सचिवस्तरीय निर्णय भएको।

४. निर्णय प्रक्रिया: दफा ३ को प्रक्रिया पुगेको कुनै आयोजना राष्ट्रिय प्राथमिकता भएको वा नभएको निर्धारण हेदाय अनुसार हुनेछ:

क) राष्ट्रिय योजना आयोगले प्रत्येक वर्ष स्वीकृत गर्ने वार्षिक विकास कार्यक्रममा उल्लेखित प्राथमिकता एक (P1) र प्राथमिकता दुई (P2) आयोजनाहरू राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना रहेको व्यहोरा वन तथा वातावरण मन्त्रालय लगायत सबै मन्त्रालयमा जानकारी गराउने। यी आयोजनाहरूको हकमा सम्बन्धित मन्त्रालयहरूले सिधै वन तथा वातावरण मन्त्रालयमा सिफारिश गर्ने।

ख) आयोगले प्रत्येक वर्ष स्वीकृत गर्ने वार्षिक विकास कार्यक्रममा उल्लेखित प्राथमिकता एक (P1) र प्राथमिकता दुई (P2) आयोजनाहरू बाहेकको राष्ट्रिय आयोजना बैकमा सूचिकृत भै विश्लेषण भएका आयोजनाहरूका हकमा विषय क्षेत्र हेर्ने माननीय सदस्यको सिफारिसमा आयोगले आवश्यकताको आधारमा राष्ट्रिय प्राथमिकता भए नभएको निर्धारण गर्नेछ।

- ग) प्रादेशिक प्राथमिकतामा रहेको आयोजनालाई राष्ट्रिय प्राथमिकता भएको नभएको निर्धारण गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित प्रदेश मन्त्रिपरिषद् तथा मुख्यमन्त्रीको कार्यालयको निर्णयपश्चात प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सिफारिसको आधारमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयले आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउने।
- घ) स्थानीय तहको प्राथमिकतामा रहेको आयोजनालाई राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त भएको नभएको निर्धारण गर्नुपर्ने भएमा सम्बन्धित स्थानीय तहको गाउँनगरसभाबाट स्वीकृत भएका र सोही पालिकाले सिफारिस गरेपश्चात संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको सिफारिसको आधारमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयले आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउने।
- ङ) गैरसरकारी क्षेत्र वा सामाजिक विकासका लागि समुदायबाट संचालन गर्ने रु दस करोड भन्दा बढी लागतका आयोजनाको हकमा आयोजना संचालन गर्ने स्थानीय तहको कार्यपालिकाको निर्णय गरी संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको सिफारिसको आधारमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयले आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउने।
- च) निजी क्षेत्र वा सार्वजनिक निजी साझेदारीमा संचालन हुने व्यावसायिक आयोजनाको हकमा कम्पनी ऐन अनुसार उद्योग विभाग घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयहरूमा दर्ता भई स्थायी लेखा नम्बर प्राप्त गरेपश्चात सम्बन्धित संघीय मन्त्रालयको सिफारिसको आधारमा वन तथा वातावरण मन्त्रालयले आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाउने।
५. खारेजी तथा बचाऊ: क) वि.सं. २०७४ मा स्वीकृत भएको 'राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना निर्धारणका आधारहरू' खारेज गरिएको छ।
- ख) 'राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त आयोजना निर्धारणका आधारहरू' अनुसार भए गरिएका कामहरू यसै मापदण्ड अनुसार गरिएको मानिनेछन्।

